

#zielonomi
w Śremie

QUEST

W Parku Miejskim im. Powstańców Wielkopolskich 1918-1919

Zapraszamy na krótką wycieczkę po Parku Miejskim im. Powstańców Wielkopolskich w Śremie, który powstał w 1888 r. i skrywa skarby przyrodnicze oraz historię miasta. Weź do ręki ołówek i idź za wskazówkami odkrywając jego nieznane oblicze.

1

Gdzie to jest?

*/.../ Gdy zatęsknisz do ciszy,
Gdzie własne myśli się słyszy
Gdzie wzwyż się wznosi duch,
O porzuć gwar i ruch
I szukaj bracie młody,
Radości w pięknie przyrody"/.../1*

Śrem to miejscowość położona w powiecie śremskim. Miejsce startu znajduje się na ul. Poznańskiej, przy wejściu głównym do parku i tablicy pt.: „Miejska trasa turystyczna po prawobrzeżnym Śremie”.

REGION ŚREMSKI zaprasza

2

Jak szukać skarbu?

Aby nie zbłądzić w czasie wędrówki, czytaj uważnie wszystkie wskazówki. Odkrywaj i wpisuj słowa brakujące, a odgadniesz hasło główne quest wieńczące. W rezultacie odnajdziesz symboliczny skarb. Odrusuj pieczęć na karcie wyprawy, jako dowód jej ukończenia. Koniecznie wpisz swoje wrażenia do książki wypraw. Po okazaniu rozwiązanego questu w Centrum Informacji Turystycznej w Śremie, możesz otrzymać wydawnictwa regionalne, które posłużą Ci podczas kolejnych wypraw.

Czas rozwiązywania questu: 1 godz.
Długość trasy: ok 1,3 km

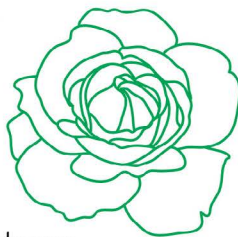
3

Przed wejściem do parku stoi tablica, informacja o jego powstaniu to już nie jest tajemnica. Z niej przeczytasz, że park w 1888 roku powstał, a jego inicjatorem ks. Piotr Wawrzyniak został.

W jego utworzenie społeczeństwo się zaangażowało i pod nadzorem Towarzystwa Ku Upiększaniu Miasta pracowało. Dwumorgowy teren był jego zaczątkiem, a także placu zabaw początkiem. Park został wytyczony między dwoma mostami (1 i 2) i każdego roku obsadzany jest różnymi drzewami. Pierwszą zagadkę odgadniesz z tablicy: ile filarów na rycinie most sobie liczy?

6 21 24

W tym miejscu był most drewniany, za ostatnim budynkiem przy parku zbudowany. Gdy na tablicę patrzysz to masz za plecami teren, który „Ogrodem róż” jest nazywany. W tym miejscu kiedyś łąki miejskie porastały, a okoliczni rolnicy krowy tam wypasali. Zimą mróz wodę na łąkach zamrażał, lodowisko i okazję do zabawy stwarzał. Z zalewowych łąk powstało rozarium miejskie, z inicjatywy Mariana Dominiczaka w latach 70. XX w. zmieniło się życie wiejskie.

Wejście do parku prowadzi schodami, przed Tobą jest szeroka aleja z lipami. Spójrz na płot, na którym napis się znajduje, do kratek drugi człon nazwy Parku Miejskiego wskazuje:

25 15 31

Jest to nazwa parku od 1969 roku, a symbolem – krzyż powstańczy umieszczony z boku.

Krzyż został wykonany przez śremskich odlewników. Pierwszy umieszczono na pomniku, gdzie obecnie postać Dobosza się znajduje, tu pamięć o Powstaniu Wielkopolskim społeczeństwo pielęgnuje.

Gdy pomnik Dobosza został wykonany, krzyż do Kórnika miał być przekazany, lecz zaginął, a w miejsce oryginalnego, odlano nowy – kopię starego.

Poszukaj w pobliżu drzewa pomnikowego jego „imię” ma dwa znaczenia: pierwsze, to nazwa dnia tzw. wigilii Roku Nowego, drugie, to imię męskie w łacinie określające „człowieka w lesie żyjącego”. Przeczytaj nazwę drzewa i wpisz imię jego, a będziesz bliżej do odgadnięcia hasła głównego:

1 11 5

Lokalnie upamiętnia on postać pana Szczepskiego właściciela wiatraka, budowniczego młyna parowego i przedsiębiorcę śremskiego, a także osobę, która park bardzo wspierała, i funkcję prezesa Towarzystwa Upiększania Miasta Śremsko długo piastowała.

Kolejna z mapką tablica to parku okolica. Poszukaj na niej rondo, tam kiedyś woda w stawie ulgę w upały przynosiła, później staw – biała fontanna zastąpiła. Łap piękne widoki, spaceruj dookoła, w pobliżu rośnie duże drzewo to chińska metasekwoja, tabliczką oznaczona. Iglaste drzewo, chociaż wcale nie łąje, wiosną jest zielone, jesienią żółta i czerwono-brązową barwę przyjmuje.

Żywą skamieniałością zostało określone, dawno temu na Ziemi roślo, jego odciski na węglu brunatnym w Polsce zostały znalezione. Nasiona drzewa z Chin przywędrowały, Zakłady Doświadczalne PAN w Kórniku nimi się zaopiekowały. Z ośmiu sadzonek tylko jedna się uchowała i w Śremie oko cieszy – wszak to przyrodnicza atrakcja niemała.

Wróć do tablicy, która mapę parku prezentuje, bo w pobliżu duży głaz z tablicą się znajduje i informację o nowym miejscu pamięci przekazuje. Zeskanuj kod QR do „pomnika gadającego”, a usłyszysz więcej o historii parku i o tym, że bardzo krótko (kilka m-cy przed II WŚ) park nosił imię Romana Dmowskiego.

Idź dalej szeroką aleją w kierunku obranym pod kolejny duży głaz z tabliczkami. 12-tonowy kamień z pól wsi Kadzewo przywieziony w 1993 r. twórcom parku został poświęcony. Na jednej z tabliczek słowa Orkana Władysława, uzupełnij cytat bo to ważna sprawa:

„A CZYJAŻ TO BĘDZIE DUMĄ, DUMĄ RADOSNĄ, JAK TE DRZEWKA

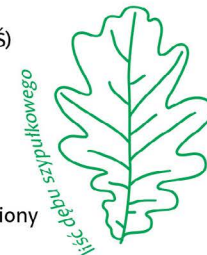

27 3 4 8 34

UROSNĄ!”

Teraz stań do kamienia plecami, główna aleja porośnięta jest drobnolistnymi lipami. To ozdobna i bardzo użyteczna roślina, miód lipowy na przeziębienia powinna stosować każda rodzina.

Poszukaj wzrokiem niedźwiedzie koloru białego i żwawo podążaj do celu swego. Na wniosek prezesa Towarzystwa – Zygmunta Nowakowskiego ustawiono rzeźby plenerowe autorstwa Łucjana Rabskiego.

Od 1971 roku park ubogacali,
lecz obecnie tylko trzy z czterech się zachowały.

Niedźwiadek łepkę w mamę trzyma wtulony,
idź w stronę przeciwną, niż jego wzrok utkwiony.

Nie przejmuj się, że trawa tam rośnie,
maszeruj po niej z questem radośnie.

Po łuku cztery drzewa „nowo” nasadzone,
Dwa to miłorzęby, pozostałe to:

dąb i
26

Wpisz odpowiedź, a hasło w połowie ukończone.

Za nimi jest niewielki pagórek, a tam mostek w kolorze:

9 33 19 7

Wejdziesz i następnie zejdziesz z góry drugimi schodami,
podziwiasz też panoramę, bo kolejne atrakcje przed nami.
Na dole jeszcze jedna rzeźba na biało barwiona,
przeczytaj jej nazwę i sprawa załatwiona.
Idź dalej alejką, kierunek określony,
postać stojącego dziecka i jego wzrok wpatrzony.

W latach 60-tych XX w. park zmodernizowano
wówczas do życia „Zwierzyniec” powołano.
Marian Dominiczak był jego inicjatorem,
parku miłośnikiem i propagatorem.

Śremskie Zoo zaprasza, chodźmy alejkami,
a w międzyczasie podziwiamy:
pawie, papugi, kaczki, kury,
kozy, alpaki, skunksa i kangury,
bażanty, strusie, łabędzie ... różne zwierzęta,
poszukaj wśród nich przedstawiciela z Chin

- są to CHIŃSKIE
20 32

Każde zwierzę w klatce tabliczką jest oznaczone,
znajdziesz je, a zadanie masz zaliczone.
Po drodze, byłeś może zdziwiony,
że poza wybiegiem żyją: tygrys, żyrafa, hipocjot i słonik.

W sąsiedztwie plac zabaw się znajduje
to miejsce początek parku symbolizuje.
Powstał na wzór ogrodów jordanowskich,
których ideą było połączenie parku, zabawy
z krzewieniem polskości.

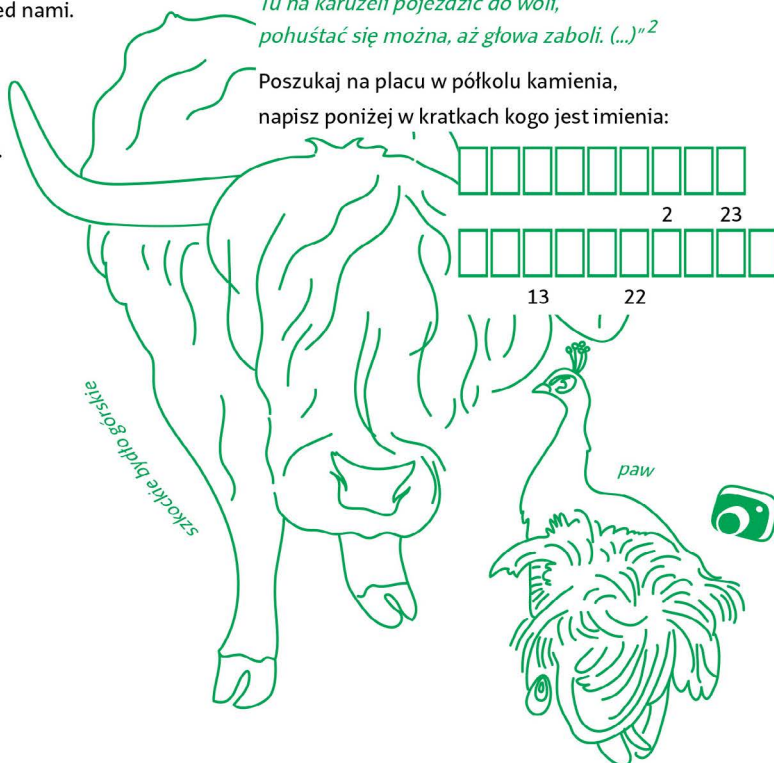
Takie miejsca przed II wojną światową licznie powstawały,
a nazwę od polskiego lekarza – Henryka Jordana otrzymały.
Chciał, aby dzieci zachowały sprawność fizyczną i zdrowie,
więc pierwszy ogród jordanowski założył
w 1889 r. w Krakowie.

„Oblężone jest w parku wesołe miasteczko,
tu pobawić się może każde małe dziecko.
Tu na karuzeli pojeździć do woli,
pohuścić się można, aż głowa zaboli. (...)”²

Poszukaj na placu w półkolu kamienia,
napisz poniżej w kratkach kogo jest imienia:

2 23

13 22 35

Co możesz robić w parku:

zdzjęcia

zbierać liście do zielnika

notować i szkicować
w notatniku

dzielić się zdobytą wiedzą z innymi

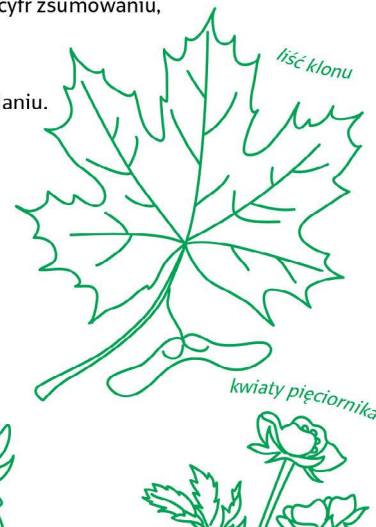
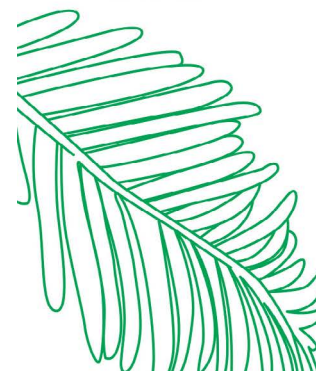
zaprosić kogoś
na wspólny spacer

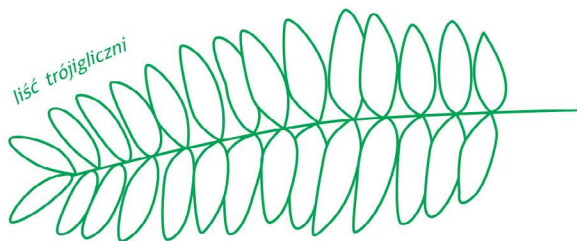
relaksować się

Spójrz na krzewy, które kamień otaczają,
to pięciornik, jego pędy drobne,
pięciolistne kwiatki przez pół roku mają.
Między placem a mundżakami ścieżka się znajduje,
drogę do właściwej bramki Ci toruje.
Bramkę przekraczasz i na 14 godzinie,
twojej uwagi na pewno nie minie,
duży głaz co na mniejszych za tujami się wznosi
i o przeczytanie zdania z tabliczki prosi.
Na jej dole data, która po cyfr zsumowaniu,
równa jest liczbie

10 17 18

no i po zadaniu.

Teraz stań do kamienia plecami, a po prawej stronie alei głównej z „Aleją Olimpijską” skrzyżowanie mamy. Gdy asfaltową drogę na wprost przekroczysz, to w aleję drzew trójgłiczni wkroczysz. Którą wybrać drogę z drzewami? Tę, której wstęp nie jest ograniczony drogowymi zakazami.

Drugie drzewo w alejce po prawej stronie – trójgłicznia się znajduje, w paru słowach Ci ją scharakteryzuję. Iglicznia trójcierniowa, na niej ciernie wyrastają, liście długie do 20 cm mają. Są one pojedynczo i podwójnie pierzasto złożone, listki małe, kwiaty zielonkawe, a jesienią owoce – strąki zwieszane.

Strąki są duże, koloru czerwono-brązowego, jeżeli spacerujesz tu jesienią, to znajdziesz niejednego. Idź do przodu i rozglądaj się między drzewami, zobaczysz największe skupisko czarnej sosny, czyli tej z długimi (8-15 cm) igłami.

Z jednej strony alei jest stadion odnowiony, z drugiej – plac okrągły utwardzony. W miejscu stadionu po II wojnie światowej, mieścił się tor żużlowy i organizowano wyścigi sportowe.

Okrągły plac to miejsce odpoczynku z ławeczkami, kiedyś był tu skatepark, czyli teren z przeszkodami dla jeżdżących z deskami.

Przejdź przez plac na „szagę”, czyli skróta, a dojdiesz do szerokiej alei z drzewami.

Dalej spaceruj w kierunku wcześniej obranym tak, aby za plecami był kamień w już queście opisany.

Są tu gatunki drzew rozmaite i różne ich dzieje: klony, dęby, lipy i inni przedstawiciele roślinnego świata, które zostały w czynie społecznym posadzone.

Niech wysiłek społeczników będzie dobrze nagrodzony.

Po prawej stronie alei kamień się znajduje, o 120-leciu parku informuje.

Do przodu wędrujemy, i dużego kamienia na kopcu wypatrujemy. Upamiętnienie wielkiego pisarza opiewającego urodę polskiej wsi poznasz.

Kopiec z głazem i tablicą po kilku schodach znajdziesz, hołd mu oddasz.

W dali staw podziwiać będziesz, ale to za chwilę.

Hasło odgadniesz, gdy odkryjesz za co ów pisarz nagrodę otrzymał:

Towarzystwo Miłośników Ziemi Śremskiej opiekę nad parkiem sprawuje i każdego roku w Święto Ziemi (22 kwietnia) przy kamieniu celebrowe.

Kopiec krzewami barwinka jest obsadzony małymi fioletowymi kwiatkami ubarwiony.

Niegdyś barwinka fiołkiem czarownika nazywano, napoje miłosne i do wypędzania złych duchów przyrządzano. Teraz stosuje się go w medycynie na choroby wieńcowe, a także nadciśnienie i bóle głowy migrenowe.

Z tego kopca widok rozciąga się na inne aleje, są tam pomniki i inne głazy z tablicami, jeśli znajdziesz czas, pospaceruj, a poznasz ich dzieje. Ale teraz zejść z kopca ostrożnie schodami, dalej spaceruj alejką za kopcem,

między stawkiem po lewej a drzewami. Pozostałością starorzecza Warty jest staw parkowy, to urokliwe miejsce na spacer letni i zimowy. Na środku wysepki, spytasz po co ten domek? Zbudowany kiedyś dla łabędzi, wychował się tu niejeden potomek.

Na wprost rośnie wierzba, za nią skręć w prawo, (jeżeli nie poznałeś drzewa, to druga alejka od kopca) oglądaj drzewa i pomnik „Rodziny”, idź do przodu żwawo. Projekt pomnika w konkursie szkolnym rozstrzygnięto, uczennicę Magdalenę Sikorską zwyciężczynią okrzyknięto. Przez firmę Ras z Pyszącej został wykonany w parku stoi od 2008 r. i jest mało znany.

Koniec alei i dróg skrzyżowanie: po prawej kamień już znany, na wprost ścieżka, lecz my się nie cofamy. Idziemy w lewo, drzewa mijamy, aż nagle w szpaler niskich drzew wkraczamy. To alejka grabowa pięknie się prezentuje.

Idź nią do końca, a po prawej stronie duża skarpa się znajduje. Kiedyś był tu amfiteatr, miejsce występów i spotkań, Obecnie tylko „zielony” teren po nim został.

Wejść na górkę starymi schodami tam ładny widok na park mamy. Zejść na dół wszystkimi schodami i wejść w alejkę wyłożoną chodnikowymi płytami. Następnie idź lekko po łuku w prawo, widzisz kamień już napotkany. Dochodzisz do końca dróżki, kierunek dalej obrany, spaceruj aleją główną z lipami.

Mały, biały domek w 1934 r. zbudowany, pierwotnie jako kiosk był użytkowany przez Agnieszkę Misiórną – śrebiankę,

